

ŠVP – Domov mládeže
Křížová 12, J i h l a v a

Školní vzdělávací program

**Domov mládeže při Střední odborné škole sociální Matky Boží
Fibichova 978/67**

V Jihlavě dne: 1.9.2019

PhDr. Marie Hornová
ředitelka školy

1. Obsah

1 Úvod	3
2 Základní identifikační údaje zařízení	3
3 Charakteristika domova mládeže	4
3. 1 Základní charakteristika	4
3. 2 Prostorové a materiálně technické podmínky	4
3. 3 Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví	4
3. 4 Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců	5
3. 5 Charakteristika ubytovaných žáků	5
3. 6 Oblast personální	5
3. 7 Spolupráce s rodiči ubytovaných žáků	5
4 Školní vzdělávací program /ŠVP/	6
4. 1 Poslání domova mládeže	6
4. 2 Charakteristika výchovného systému	6
4. 3 Klíčové kompetence	6
4. 3. 1 Kompetence k učení	7
4. 3. 2 Kompetence k trávení volného času	7
4. 3. 3 Komunikativní kompetence	8
4. 3. 4 Kompetence sociální a personální	9
4. 3. 5 Kompetence občanské	9
4. 3. 6 Etapy v procesu získávání kompetencí	10
5 Hodnocení (evaluace)	12
6 Závěr	12

1 Úvod

Školní vzdělávací program pro mimoškolní vzdělávání a výchovu žáků středních odborných škol, odborných učilišť a vyšších odborných škol vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (v platném znění 472/2011).

2 Základní identifikační údaje zařízení

Adresa školy:	Střední odborná škola sociální Matky Boží, Fibichova 978/67, 586 00 Jihlava
Adresa domova:	Domov mládeže Křížová 12, Jihlava 586 01
IČO školy:	00380661
IZO:	110012542
Ředitelka školy:	PhDr. Hornová Marie hornova@sosmb.cz
Zástupce:	Mgr. Sroka Bohdan sroka@sosmb.ji.cz
Vedoucí vychovatelka:	Mgr. Kuncová Jana
Typ:	Domov mládeže
Telefon:	+420562401025, 603544024
Další kontakty:	sosmb@sosmb.ji.cz , domov@sosmb.ji.cz www.sosmb.ji.cz
Údaje o kapacitě zařízení:	61 lůžek

3 Charakteristika domova mládeže

3. 1 Základní charakteristika

Církevní domov mládeže při Střední odborné škole sociální Matky Boží (dále jen DM) je školským výchovným a ubytovacím zařízením.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou MŠMT č. 108/2005 a č. 107/2005 v platném znění, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.

DM poskytuje žákům a studentům ubytování a stravování a ve své výchovně vzdělávací činnosti navazuje na výchovně vzdělávací činnost škol.

Celková kapacita (dle rejstříku škol a školských zařízení) je 61 lůžek.

3. 2 Prostorové a materiálně technické podmínky

Pokoje pro žáky jsou v 1. a 2. patře na budově A, C a D. Na každé budově a každém patře je sociální zařízení, koupelny, sprchy.

Na DM je 1 jednolůžkový pokoj, 6 dvoulůžkových pokojů, 5 třílůžkových, 3 čtyřlůžkové a 4 pětিলůžkové pokoje. Jeden jednolůžkový pokoj slouží jako izolace.

Každý ubytovaný má váleudu s úložným prostorem, stůl s policemi a skříň. Nábytek je moderní, vyrobený na zakázku.

Žáci mají dále k dispozici:

- Studovnu – velká společenská místnost, která slouží ke shromáždění všech ubytovaných žáků (vždy na začátku měsíce), k přednáškám a dalším společenským událostem. Pro žáky tu jsou k dispozici 4 počítače, televize a DVD přehrávač, stolní fotbal, rotoped, orbitrek a velký reproduktor pro poslech hudby a cvičení na žíněnkách. Dále je zde klavír, žáci jej využívají ke cvičení hry na klavír a ke zpívání.
- Knihovnu - malá společenská místnost s nabídkou knih pro povinnou četbu, televizi a videopřehrávačem. Pro žáky jsou k dispozici 2 kytary.
- Kuchyňky, které jsou na každé budově.
- Místnost pro stolní tenis.
- Izolaci - samostatná místnost pro potřebu ubytování nemocného žáka, studenta (na dobu nejnnutnější).

3. 3 Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví

Hygienické podmínky jsou na dobré úrovni, sociální zařízení bylo rekonstruováno. Sociální zařízení jsou v dostatečném počtu. Je zajištěn pravidelný úklid, dostatečné osvětlení, vytápění a zásobování vodou.

Žáci se celodenně stravují ve školní jídelně. Pro svou potřebu mohou využívat chladničky, varné konvice a mikrovlnné trouby.

Pravidelně jedenkrát za čtrnáct dnů je žákům vyměňováno ložní prádlo. Prání prádla je smluvně zajištěno specializovanou firmou.

Pobyt v DM je organizován vnitřním řádem a režimem dne. Žáci jsou po nástupu na DM s vnitřním řádem seznámeni a proškoleni o BOZP - potvrdí svým podpisem. Konkrétní situace a problémy vztahující se k problematice jsou řešeny v rámci výchovné skupiny.

3. 4 Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Skupinové vychovatelky a vedoucí vychovatelka pracují v jedné kanceláři, střídání ve směnném provozu umožňuje individuální práci s ubytovanými.

Sociální zařízení je pro zaměstnance samostatné.

Všichni zaměstnanci mají k dispozici materiál i zařízení potřebné k vykonávání své práce.

3. 5 Charakteristika ubytovaných žáků

Ubytovaní žáci převážně navštěvují střední odborné školy, dále vyšší odborné školy a mimořádně i vysoké školy.

Žáci se celodenně stravují ve školní jídelně, v Kosmákově ulici č. 45.

3. . Oblast personální

V DM pracují vychovatelky (pedagogičtí pracovníci), bezpečnostní pracovnice a provozní pracovníci.

Vzdělávání pedagogických pracovníků je orientováno na získávání nových profesních poznatků a rozvoj dovednostních a zájmových činností. U ostatních pracovníků je dbáno na rozšiřování jejich odborných znalostí.

Za velmi důležité jsou v této oblasti považovány a rozvíjeny kolegiální vztahy, spolupráce a pocity sounáležitosti s pracovištěm.

3. 7 Spolupráce s rodiči ubytovaných žáků

Rodiče jsou informováni o všech závažnějších skutečnostech, které se týkají pobytu jejich dětí v DM. Většinou se tak děje telefonicky nebo písemnou formou, ve vážnějších případech je vyžadována osobní přítomnost rodičů.

Nejužší a nejintenzivnější spolupráce probíhá mezi rodiči a skupinovými vychovatelkami.

4 Školní vzdělávací program /ŠVP/

4. 1 Poslání domova mládeže

Poslání DM ve vzdělávání a výchově je především v oblasti výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování a vyplývá z jeho postavení v systému škol a školských zařízení. Tím jsou určeny jeho základní cíle a úkoly, které spočívají ve vzdělávání a pedagogickém ovlivňování volného času ubytovaných žáků.

Církevní domov doplňuje své poslání v tom smyslu, že si klade za cíl vychovávat uvědomělé osobnosti, formované po stránce morálně-etické, s kladným vztahem k ostatním lidem v duchu křesťanských hodnot. Tento cíl se promítá do celého výchovného procesu, do procesu získávání klíčových kompetencí a je prioritou všech pedagogických i nepedagogických pracovníků domova.

4. 2 Charakteristika výchovného systému

Ubytování žáci jsou rozděleni do dvou výchovných skupin, do I. výchovné skupiny jsou zařazeni žáci ubytovaní na budově A – převážně z 1. ročníku. Do II. výchovné skupiny patří žáci bydlící na budově C a D, rozdělení je dáno členitostí objektu.

Vychovatelky usilují ve výchovných skupinách o vytvoření vztahů vzájemné důvěry, které jsou nezbytné pro účinnost výchovného procesu. Je respektována svobodná vůle každého žáka, vychovatelky doprovází, ukazují směr.

Všechny aktivity jsou nabídkou a účast na nich je dobrovolná. Nabízené aktivity jsou přiměřené věku a zájmu žáků a vedou k rozvoji jejich osobnosti a talentu.

Hlavní činnost ubytovaných je studium a příprava do školy.

4. 3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě.

V průběhu pobytu v domově žáci rozvíjejí kompetence získané v průběhu základního vzdělání a získávají kompetence nové. Proces osvojování si klíčových kompetencí je procesem celoživotním.

Klíčové kompetence mimoškolní výchovy v DM:

- kompetence k učení
- kompetence k trávení volného času
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské

4. 3. 1 Kompetence k učení

Tyto kompetence jsou nezbytné pro organizaci a řízení vlastního učení, pro získávání hodnocení a uplatnění nových znalostí.

Žáci:

- získávají motivaci ke studiu
- učí se učit se
- získané vědomosti dávají do souvislosti a využívají je pro další studium
- učí se hledat a kriticky hodnotit zdroje nových informací
- získávají nové informace, které hodnotí, zpracovávají a využívají pro další studium
- hodnotí své výsledky, reagují na hodnocení ze strany druhých, jsou otevření pro radu i kritiku
- poznávají smysl učení a jeho přínos pro svůj život

Působení vychovatelky:

- vede žáky k samostatnosti v přípravě na vyučování a hledání vlastního efektivního stylu učení
- motivuje žáky k učení, pomáhá zvládnout případný neúspěch
- pomáhá problémovým žákům (stanovení dílčích cílů, dohled nad soustavnou přípravou, opakování a procvičování získaných vědomostí, uvědomování si pokroku)
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení, prostorové a materiálně technické podmínky
- spolupracuje s rodiči, popřípadě se školou

Dílčí cíle:

- zvládnutí středoškolského stylu učení
- podpora účinnosti vzdělávacího procesu
- efektivní využívání studijní doby
- motivace k získání všeobecného a odborného vzdělání

4. 3. 2 Kompetence k trávení volného času

Tyto kompetence rozvíjejí jedince po stránce psychické, fyzické, sociální a emoční.

Žáci:

- využívají smysluplně svůj volný čas, čelí nudě a prázdnotě
- umí aktivně odpočívat
- využívají nabízené aktivity pro využití volného času a rozvíjí svůj talent a schopnosti
- využívají sportovních aktivit a rozvíjí fyzickou stránku své osobnosti
- uplatňují zdravý způsob života, odolávají sociálně patologickým jevům
- podílí se na organizaci různých aktivit DM

Působení vychovatelky:

- vytváří pro žáky příležitosti k účelnému využití volného času
- podporuje veškeré aktivity žáků vztahujících se ke smysluplnému využití volného času
- motivuje žáky k získávání nových dovedností, vede je k rozvíjení estetického cítění
- vede žáky k poznávání a uplatňování zásad zdravého způsobu života

Dílčí cíle:

- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání volného času
- zajímavými nabídkami je vést k rozvíjení schopností a talentu v různých oblastech

4. 3. 3 Komunikativní kompetence

Tyto kompetence představují schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace, formulovat otázky a odpovědi v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace.

Žáci:

- vyjadřují se jasně a srozumitelně písemnou i verbální formou
- rozvíjí své komunikační dovednosti a prakticky je využívají při svém studiu i osobním životě
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretují
- rozvíjí schopnost vzájemné kultivované komunikace
- přiměřeně sebevědomě vystupují na veřejnosti

Působení vychovatelky:

- učí žáky rozvíjet a používat jejich komunikační dovednosti
- vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelkou a mezi žáky navzájem
- pomáhá žákům získávat komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, toleranci a spolupráci
- učí žáky věcné argumentaci a zvládání emocí

Dílčí cíle:

- rozvíjet schopnost žáků samostatně a kultivovaně komunikovat
- naučit žáky věcně argumentovat

4. 3. 4 Kompetence sociální a personální

Obsahem těchto kompetencí je osobnostní rozvoj, schopnost zvládnutí vlastního chování, schopnost spolupráce, přijetí odpovědnosti. Tyto kompetence podmiňují získání kompetencí ostatních a jsou nezbytné pro společný život na domově.

Žáci:

- zvládají vlastní chování, jsou schopni ho korigovat
- přijímají odpovědnost vůči sobě i druhým
- přispívají k vytváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracují s ostatními, jsou schopni se podřídit i přijmout kompromis, respektují druhé a jsou vůči nim tolerantní
- jsou schopni uplatnit své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti ve prospěch celku (výchovná skupina)
- respektují pravidla života ve společenství, umí rozeznat nevhodné (patologické) chování a nejsou k těmto jevům lhostejní

Působení vychovatelky:

- pomáhá žákům v sebepoznávání
- organizuje společné činnosti a motivuje žáky pro týmovou práci
- pomáhá žákům začlenit se do kolektivu (výchovná skupina, domov mládeže, spolubydlíci)
- napomáhá vytváření dobrých mezilidských vztahů a tím k upevňování pozitivního klimatu v domově mládeže

Dílčí cíle:

- vytváření zdravých sociálních vazeb v rámci DM i v rámci jednotlivých výchovných skupin
- učí se žít ve vzájemné toleranci a respektování druhých

4. 3. 5 Kompetence občanské

Osvojení si těchto kompetencí je pro žáky předpokladem začlenění do společnosti a uplatnění v ní.

Žáci:

- jsou tolerantní, vstřícní, otevření, ale i kritičtí k názorům druhých, chápou jejich potřeby i potřeby společnosti
- jsou nesobečtí, neprosazují jen sebe, uplatňují zásady slušné komunikace
- vnímají, přijímají, vytvářejí a rozvíjí etické, kulturní, sociální a duchovní hodnoty

- uvědomují si svá práva a práva druhých, vystupují proti jejich potlačování
- chrání zdraví své a zdraví druhých, chovají se zodpovědně a odhadují rizika svého jednání v konkrétní situaci
- svým chováním a jednáním neohrožují sebe i druhé
- chrání životní prostředí, přírodu a hodnoty vytvořené člověkem, šetří energii, třídí odpad apod.
- poznávají a váží si tradic a kulturních hodnot

Působení vychovatelky:

- vede žáky k dodržování pravidel (vnitřní řád, režim dne), objasňuje jejich nutnost pro fungování společenství (výchovní skupina, domov mládeže, pokoj)
- podporuje u žáků aktivní postoj k životu, disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat
- vede žáky k odpovědnému jednání
- učí žáky projevit názor, rozvíjí i schopnost kompromisu a schopnost obhajovat práva svá i druhých

vede žáky k poznání tradic, k porozumění tradicím a k účasti na akcích domova, které tyto tradice připomínají (vánoce, velikonoce, pouť...)

Dílejší cíle:

- uvědomělé dodržování pravidel pro život ve společenství DM
- zodpovědné jednání s ohledem na možná rizika
- nesobeckost a ochota pomoci
- poznávání tradic, jejich smyslu

4. 3. 6 Etapy v procesu získávání kompetencí

Podle věku ubytovaných žáků jsou v procesu získávání kompetencí dvě etapy:

V první etapě (žáci ve věku 15 – 16 let) je zdůrazněno úsilí o adaptaci na život DM a na nové podmínky středoškolského studia.

Tato etapa zahrnuje:

- zvládnutí odloučenosti od rodiny a známého prostředí
- vytváření nových vztahů v prostředí DM
- vytvoření příznivého vztahu žáka a skupinové vychovatelky
- zvládnutí nového denního a stravovacího režimu
- zvládnutí péče o osobní majetek, pořádek v osobních věcech a na pokoji, osobní hygienu
- zvládnutí účelného využívání času (studium – zábava)
- respektování potřeb ostatních spolubydlících
- respektování požadavků obsažených ve VŘ DM a v režimu dne
- pochopení úlohy vychovatelky, její odpovědnosti a pravomocí

V této etapě má velký význam úzká spolupráce s rodiči žáků, případně s učiteli.

Ve druhé etapě (žáci starší 16 let) směřuje výchovné úsilí k přípravě žáků na schopnost zařadit se do světa dospělých.

Tato etapa zahrnuje:

- prohlubování sociálních dovedností a návyků v prostředí DM
- pochopení významu vzdělání a motivace k dalšímu vzdělávání

- rozvíjení samostatnosti, přebírání plné odpovědnosti za svá rozhodnutí a činy
- rozvíjení schopnosti racionálně a účelně rozvrhnout a využít volný čas, určovat priority
- rozvíjet schopnost správně se orientovat v oblasti pracovně-právní, sociální, v mezilidských vztazích, v otázkách patologických jevů ve společnosti (kriminalita, drogy, alkoholismus...), v otázkách sexuality
- rozvíjejí schopnosti hledat dobré zdroje informací a poznatků a kriticky je zpracovávat

5 Hodnocení (evaluace)

Školní vzdělávací program je zpracován na dobu čtyř let. Hodnocení jeho účinnosti bude projednáno každoročně v závěru školního roku.

Připomínky a případné návrhy na změny mohou pedagogičtí pracovníci předkládat při tomto hodnocení, ale i během školního roku.

Kritéria hodnocení:

1. podmínky činnosti – materiální vybavenost, uspořádání, personální obsazení
2. organizace činnosti – motivace žáků, účast na programu DM, zajištění bezpečnosti, práce ve výchovných skupinách
3. práce vychovatelek – komunikace s žáky, pestrost a zajímavost nabízených aktivit
4. hodnocení funkčnosti vnitřního řádu, režimu dne a celkového klimatu v DM

6 Závěr

Proces získávání kompetencí je záležitost, která se bezprostředně dotýká ubytovaných žáků a pedagogických pracovníků. Z tohoto procesu nejsou vyloučeni ani ostatní zaměstnanci, kteří zabezpečují chod celého domova, protože v denním kontaktu s ubytovanými žáky spoluvytváří příznivé prostředí k naplnění poslání domova mládeže.

Tento program nabývá účinnost dne 1. 9. 2016

Zpracovala: Mgr. Kuncová Jana, vedoucí vychovatelka